Region Stockholm

Kulturförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-01-08

Diarienummer:
KN 2018/794

Handläggare:
Susanne Andersson Kopp

Tjänsteutlåtande – konstprogram för neonatalvård, Södersjukhuset

Ärendebeskrivning

Konstprogram neonatalvård, Södersjukhuset föreläggs Kulturnämnden för godkännande

Beslutsunderlag

Bilagt konstprogram

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande:

Godkännande av konstprogrammet för neonatalvård, Södersjukhuset

Förvaltningens motivering

Bakgrund

Avdelningen för konst vid kulturförvaltningen har upprättat ett konstprogram för investeringen för neonatalvården, Södersjukhuset.
Konstprogrammet styr arbetet med den konstnärliga gestaltningen och anger en översiktlig inriktning för konsten. Det preliminära konstanslaget för neonatalvården uppgår till 1 554 232 kronor.

Överväganden

De konstprogram som upprättas för de byggprojekt som genererar konstanslag är viktiga styrdokument för arbetet med den konstnärliga gestaltningen.
De ekonomiska ramarna för neonatalvårdens konstprogram överstiger förvaltningens delegation.

Bilagor: Konstprogram

Konstprogrammet kommer i sin tur vidareutvecklas och konkretiseras i en projektplan.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

De ekonomiska konsekvenserna är inga. Konstprogrammet finansieras via konstanslag.
Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2017-2021 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Elisabeth Wengström
Avdelningschef

Kulturförvaltningen
Avdelningen för konst
Projektledare Susanne Andersson Kopp

KONSTPROGRAM
2019-01-08

Diarienummer
KN 2018/794

Konstprogram

Neonatalvård

Södersjukhuset

- Beställning inkommen 2018-09-06
- Konstanslag 1 554 232 kr

Inledning

Konstprogrammet är framtaget i syfte att förmedla en övergripande ambition för konstnärliga insatser för neonatalvården på Södersjukhuset. Programmet anger även mål, budget, organisation, tidplan och tänkbara platser för konsten.

Bakgrund

Konsten berikar människors möten med vården och är en integrerad del av hälso- och sjukvården. Vid varje bygginvestering ska upp till två procent av produktionskostnaden avsättas för konst. Föreliggande konstprojekt är beställt av Locum. Projektet omfattar ombyggnation för neonatalvården på Södersjukhuset inklusive hemsjukvårdens mottagningsdel.

Södersjukhuset är ett akutsjukhus i storstadsmiljö, högt beläget på historisk mark. Det har fokus på de stora folksjukdomarna och är utbyggt i omgångar vilket resulterat i flera olika fasaduttryck. De funktionalistiska byggnaderna med slanka flyglar ner mot Årstaviken utgör det ursprungliga sjukhuset, som invigdes 1944.

Den snabba befolkningstillväxten i Stockholmsregionen tillsammans med den ökande andelen äldre samt en idag omodern infrastruktur för hälso- och sjukvården, ställer höga krav på ökad vårdkapacitet och vårdkvalitet i länet. För att möta framtidens vårdbehov står Södersjukhuset inför sin största förändring sedan sjukhuset byggdes, med tre nya byggnader samt stora ombyggnationer. I samband med detta kommer den nuvarande akutmottagningen att byggas om för neonatalvård. En närliggande lokal byggs om för hemsjukvårdens mottagningsdel.

På neonatalavdelningen kommer för tidigt födda barn och nyfödda sjuka barn att vårdas. Här bedrivs både intensivvård och familjecentrerad vård. Hygienkraven är höga. Patienterna och deras föräldrar kommer alltid till neonatal i en svår situation. Vistelsetiderna kan variera från några dagar till flera månader. Föräldrarna bor på avdelningen och är delaktiga i vården av sitt barn. Patienten/föräldrarna står i fokus men lokalerna är också en arbetsplats för vårdpersonalen.

Syfte

Genom en sammanhållen konstnärlig gestaltning som skapar lugn och omväxling, ska neonatalavdelningen förses med konst som är väl anpassad till såväl arkitekturen som verksamhetens förutsättningar och behov.

Effektmål

Konsten ska bidra till att skapa en omhändertagande och mänsklig miljö. Föräldrar och personal som vistas här under långa perioder behöver ett tryggt sammanhang, där konsten kan medverka till att göra miljön lugn och mindre institutionell. Den konstnärliga gestaltningen ska bidra till att ge ro, tröst, distraktion, energi, stimulans, styrka och återhämtning.

De nya lokalerna skapas i en befintlig djup byggnad med begränsat ljusinsläpp. Trots att dagsljus tillförs genom två nya inglasade gårdar kommer korridorer och inre rum att uppfattas som mörka. Här kan en konstnärlig gestaltning med ljus göra stor skillnad. Fokus läggs också på de tre intensivvårdssalarna. Här behövs något att fästa blicken på under alla de timmar som föräldrarna sitter och håller sitt barn, hud mot hud. Konst som kan verka lugnande men ändå intresseväckande. I föräldraköket däremot kan konsten vara distraherande och erbjuda en paus.

Målgrupp

Målgruppen är främst de för tidigt födda barnens föräldrar. De vistas dygnet runt på avdelningen och vistelsetiden kan vara allt från några dagar till omkring ett halvår. En sekundär grupp är anhöriga, exempelvis syskon som kommer på besök. Personalen är också en målgrupp.

Projektmål

Att genom genomföra en sammanhållen konstnärlig gestaltning till neonatalvården. Genomförandet av konstprojektet ska ske inom bygginvesteringens tidsmässiga och ekonomiska ram.

Gestaltningsuppdrag och färdiga verk
Två konstnärliga gestaltningsuppdrag genomförda samt inköpta och installerade färdiga konstverk tillsammans med ett urval av befintlig konst som renoverats.

Registrering och skötselanvisningar
All konst är registrerad i kulturförvaltningens konstdatabas Art Medica tillsammans med skötselanvisningar för konsten.

Kommunikation
Konstpedagogiskt material som konstfaktablad tas fram. Konsten ska också presenteras i olika forum för representanter för vården, såväl muntligt som skriftligt, exempelvis via sjukhusets intranät. Skyltar ska sättas upp vid verken.

Omfattning och avgränsningar

En god förståelse för de speciella omständigheter som kännetecknar verksamheten är avgörande för arbetet med konsten. I samråd med arkitekt, byggprojektledning och vårdverksamhet har en diskussion påbörjats om platser och miljöer där konstnärliga insatser kan tillföra intressanta kvaliteter.

Den konstnärliga gestaltningen ska möta högt ställda hygieniska krav vad gäller materialval, montering etc. I den robusta och tekniktäta miljön är hög tålighet mot slag, slitage och rengöring nödvändig. Den konstnärliga gestaltningen ska motsvara de tekniska krav och rekommendationer som gäller för övrig utformning av miljön. Den får inte sticka ut för mycket från vägg och inte ha vassa kanter.

Enligt avtal för konstnärliga uppdrag ska konstnären lämna underhålls- och skötselbeskrivningar samt miljöchecklista för utförda konstverk. Konsten ska hålla över tid, visuellt och materialmässigt, tekniskt och funktionellt.

Enstaka befintliga konstverk väljs ut och renoveras efter behov för att därefter återinstalleras. Neonatalavdelningen förses därmed med en blandning av nya och äldre verk. Projektet tar inte hand om befintlig konst som inte ska återinstalleras. Evakuering av befintlig konst som inte ska återanvändas ingår inte i projektet.

Mångfaldsaspekter ska beaktas såväl vid val av konstnärer för uppdrag som vid inköp av färdiga verk.

Till konstprojektet knyts en konstkonsult samt referensgrupper med representanter från Locum inklusive underleverantörer, Södersjukhuset, hus- och inredningsarkitekter, miljökonsult, tillgänglighetskonsult, brandkonsult med flera.

När det gäller den konstnärliga gestaltningen är ett samarbete med arkitekt, verksamhet och andra aktörer nödvändigt och viktigt. Platser identifieras där ett tätare och mer formaliserat samarbete är önskvärt. Färgsättning och ljussättning är sådana exempel.

I samråd med arkitekt, landskapsarkitekt, projektledare på Locum och representanter för verksamheten har lämpliga platser identifierats för den konstnärliga gestaltningen:

- Gestaltningsuppdrag, ljuskonst, i korridorerna med tyngdpunkt på korridoren vid föräldrarum och intensivvårdssalarna.
- Gestaltningsuppdrag, på avskiljande skärmar och enstaka takplattor i de tre intensivvårdssalarna.
- Inköp av färdiga verk och urval av befintlig konst för genomtänkt placering i lokalerna.

Tidsram

Arbetet med konsten följer bygginvesteringens övergripande tidplan.

Vintern 2019
Projektplan för konsten utarbetas, gestaltningsuppdrag formuleras och utlyses.

Vår-höst 2019
Skissperiod för gestaltningsuppdragen inklusive avstämningar samt utvärdering och beslut om tilldelning.

Hösten 2019
Produktion av konstnärliga gestaltningar inleds.

2020
Avstämningar och delbesiktningar av de konstnärliga gestaltningarna. Avstämningar med byggprojektet.

Hösten 2021
De konstnärliga gestaltningarna färdigställs, installeras och besiktigas inför att neonatalvården beräknas tas i bruk i september 2021.

Inköp av färdiga verk sker under hela perioden. Tät avstämning/dialog med byggprojektet sker löpande.

Budget

Budget för konsten är framräknad av beställaren: Locum.

Konstanslaget uppgår till 1 554 232 kr och utgör 1,82 procent av den preliminära produktionsbudgeten om 90 mkr.

Genomförandebeslut för projektet fattas enligt nuvarande tidplan den 11 april 2019. Produktionsbudget och därmed även konstanslag kan då komma att förändras något. Projektet kommer med största sannolikhet att genomföras.

Konstanslaget omfattar kostnader för de konstnärliga gestaltningsuppdragen, skisser, annonsering, konstkonsultuppdrag, oförutsedda kostnader mm. Vad gäller kringkostnader för konsten förutsätts att konstanslaget endast belastas med den tilläggskostnad som uppstår i förhållande till det som ändå skulle genomföras på platsen.